

Corridor Goudse Hout - Aschpotpad

Inleiding

In 2023 is het plan opgevat om het Driewegplein in de Slagenbuurt te moderniseren.

Eén van de functies die het Driewegplein krijgt is een ecologische: het Driewegplein zal een schakel worden in de blauw-groene ader die nodig is om de biodiversiteit van de Goudse Hout te verbinden cq te laten uitwisselen met die van het Aschpotpad. Dit met het oog op het versterken en vergroten van de biodiversiteit in heel Gouda.

In dit document een aantal principes en suggesties om de ecologische potentie van de corridor Goudse Hout - Aschpotpad te optimaliseren.

De corridor

Het karakter van de corridor Goudse Hout naar het Aschpotpad zal er een zijn van 'stepping stones'.

Dat wil zeggen: ingericht, beheerd en gebruikt door flora en fauna die in staat is om 'barrières' te overbruggen als daar zijn: de Goudse Houtsingel, de straat van het Driewegplein en de bredere sloten naast de Goudse Houtsingel en het Aschpotpad. Bij deze migratie door de corridor is het van belang dat fauna zich kan verschuilen (vogels, zoogdieren) en zich zo nodig kan voeden (insecten en lage snelheids verplaatsers).

Dit stelt eisen aan de inrichting, beheer en gebruik.

Daarom is het van belang dat kruiden, bomen en struiken op de stepping stones voldoende fourageer, schuil, zo mogelijk voortplantingsmogelijkheden, bieden (soort afhankelijk). Naast de inrichting zal een doordacht beheer en regulering van (een combinatie van) gebruiksmogelijkheden van belang zijn voor het succes van de corridor. Het gaat daarbij om vogels, kleine zoogdieren, amfibieën en reptielen, structuur biedende inheemse bomen en struiken die met elkaar het hele seizoen nectar bieden en ruidenrijke ruigtes en grasveld(rand)en.

Begeleidende structuren als rillen, stapels boomstammen en onderdoor gangen (egelsnelwegen) bieden voldoende beschutting.

Voor de beschrijving van de corridor hebben we op de kaart hierboven de corridor onderverdeeld in vier schakels.

Schakel 1: Oversteek Goudse Houtsingel

De overgang van de Goudse Hout naar het Hoefslagpad, inclusief de Goudse Houtsingel. Hier wordt in 2024 een herinrichting voorbereid van de oversteken en de gemeente Gouda overlegt met de GroenAlliantie/Staatsbosbeheer op welke wijze deze oversteek een grotere functie kan krijgen in de uitwisseling van de lokale biodiversiteit. Structuurverbetering door het meer beschut maken van doortrekkende fauna ligt hier voor de hand. Te denken valt aan struiken en takkenrillen. Maar ook het kruidenrijker maken voor insecten van de bermen ter plekke is een kans om de migratie van insecten te faciliteren. Begin 2025 zal dit zijn beslag moeten krijgen.

Schakel 2: het Hoefslagpad

Het Hoefslagpad (het pad tussen de Goudse Houtsingel en Drossaardslag) heeft bijvoorbeeld potentie voor rietvogels, zoals Kleine Karekiet, Blauwborst, Rietzanger en voor struweelvogels zoals de Bosrietzanger, Grasmus en Braamsluiper.

Het aanwezige riet is allemaal eenjarig en wordt blijkbaar jaarlijks gemaaid; algemeen bekend is dat ouder riet meerwaarde heeft voor broedende vogels.

Een kleine aanpassing in het beheer zou hier mogelijk dus al positieve effecten op broedende vogels kunnen hebben. Aan de andere zijde van het pad is ruimte voor begeleidende structuren als een takkenril. De brug over de vliet van Erbeveld zou aan de onderzijde een hulpstructuur kunnen krijgen voor kleine fauna dat liever het open karakter van de brug mijdt om over te steken.

Schakel 3: de Heemraadslag

De ophoging/herinrichting Heemraadslag staat op de gemeentelijke groot onderhoudsagenda voor 2026(?). Dat is dé kans om verder te vergroenen en te verrijken als verblijfs- en verbindingszone voor flora en fauna. Kritisch kijken naar de functionaliteit van de aanwezige betegeling langs de noordzijde zal naar verwachting enkele honderden vierkante meters 'groen-winst' opleveren. Met name zal bij de uitbreiding van groenstructuur gelet moeten worden op het alleen bijplaatsen van inheemse soorten die bijdragen aan fourageermogelijkheden voor het hele seizoen. Het toevoegen van rillen en boomstam stapels vergroot het aantal rustplekken voor kleine fauna. Een goede doorgang voor egels, een egelsnelweg, is een aandachtspunt in het aanwezige cq aan te leggen groen.

De Heemraadslag en Aschpotpad zijn redelijk vergelijkbaar qua habitattypen. Hier groeien vooral lage struwelen met hier en daar een boom.

Doelsoorten zijn vooral egel en algemenere vogelsoorten die gebruik maken van struweel (Zwartkop, Huismus, Roodborst etc). Gezien dit deel redelijk structuurrijk is, zou het ook geschikt kunnen zijn voor kleine marterachtigen (wezel en hermelijn zijn soorten die ook in de Goudse Hout zijn waargenomen).

Schakel 4. Het Driewegplein (inclusief de uitloop naar het Aschpotpad)

Het toevoegen van inheemse boomsoorten op het Driewegplein maakt deze schakel aantrekkelijk voor vogels en insecten om hun weg te vervolgen. Het verdient aanbeveling om op het Driewegplein de groenstructuur waar mogelijk aaneensluitend of met kleine onderbrekingen aan te leggen.

Een omslag in gemeentelijk denken over dit plein (van 'wat kan niet' naar 'wat kan wel')

is crucial voor het slagen van de corridorgedachte. Het uittekenen van de minimale loop- en fietslijnen qua richting en breedte, zal leiden tot het maximaliseren van het oppervlak van de goenvakken. Bij de inrichting van de plantvakken kan via de keuze van type beworteling van de planten/struiken recht gedaan worden aan de bescherming en bereikbaarheid van de aanwezige kabels.

Het gebruik van verhoogde plantenbakken vergroot de barriere voor grondgebonden flora en fauna en wordt hopelijk tot het minimum beperkt. De struiken en heesters dragen bij aan de bloeiboog (het hele seizoen nectargevend) en zijn besdragend in het najaar. Om educatieve redenen kunnen aan het gebouw de Driesprong nestkasten en insectenhôtels worden bevestigd.

Langs het Aschpotpad staat op verschillende locaties een rijtje bomen dat wel onderbroken wordt, dit kan als foerageer- of vliegroute van vleermuizen gebruikt worden.

De vliegroute 'sluiten' door de gaten tussen de rijen te vullen zou positief kunnen zijn voor de vleermuizen.

Kort samengevat:

Herinrichting van de corridor biedt kansen voor de volgende groepen:

Vogels:

struweelvogels zoals Roodborst, Zwartkop, Winterkoning, Huismus. Waterrijke delen geschikt voor eenden, Meerkoeten, Waterhoentjes, e.d. Het Hoefslagpad heeft potentie voor rietvogels.

Zoogdieren:

Egel, vleermuizen, wellicht kleine marters (wezel, bunzing, steenmarter), knaagdieren
Amfibieën:

kikkers, padden, mogelijk kleine watersalamanders

Planten: vanaf nu 75% inheemse bomen/heesters/struiken gebruiken met als doel het creëren van een bloeiboog en fourageer ruimte.

Rillen en boomstam stapels dragen bij aan het scheppen van rustpunten in de corridor.

Ten slotte:

De hiervoor genoemde principes en suggesties zullen leidend zijn bij:

- de verdere uitwerking van de plannen en hun samenhang;
- de afstemming met andere wensen voor de herinrichting van de genoemde schakels

Wereldddierendag 2023

Werkgroep Driewegplein Groen